

شناسایی و اهمیت سنجی مؤلفه‌های عینی کیفیت زندگی (مورد مطالعه: مناطق روستایی شهرستان مرودشت)

ندا علی‌یاری^{۱*}، آیت‌اله کرمی^۲ و مریم شریف‌زاده^۳

۱- دانشجوی دکتری توسعه کشاورزی، توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه یاسوج (Neda.aliyari94@gmail.com)

۲- دانشیار گروه مدیریت توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران

۳- استادیار گروه مدیریت توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران

چکیده

هدف نهایی بسیاری از پروژه‌ها و برنامه‌های صورت پذیرفته در مناطق روستایی، بهبود کیفیت زندگی ساکنان است. به‌طور کلی، پژوهش‌های حیطه کیفیت زندگی به دورویکرد کاملاً مجزای شرایط عینی و شرایط ذهنی زندگی تقسیم می‌گردد. شاخص‌های عینی شاخص‌هایی هستند که به‌طور مستقل از آگاهی ذهنی وجود دارند و به این دلیل مستحکم هستند که معمولاً بدون تعریف ادراکات فردی می‌توانند تعریف و محاسبه شوند. با توجه به محدودیت منابع، سیاستگذاران باید کاراترین راه را برای توزیع منابع کمیاب در مسیر نیازها و اولویت‌های مردم قرار دهند. این امر می‌تواند با استفاده از نتایج حاصل از تحقیقات مرتبط به‌عنوان ورودی فرایند تصمیم‌گیری حاصل شود. با این حال، اجماع نظری بر مؤلفه‌های عینی کیفیت زندگی وجود ندارد؛ در این پژوهش پس از مرور پیشینه نگاشته‌ها، شاخص‌ها در قالب پرسشنامه گردآوری و در اختیار ۳۰ نفر از خبرگان و کارشناسان محلی قرار گرفت. به‌منظور وزن‌دهی به شاخص‌ها از فرایند تعیین اعتبار روزنی بهره گرفته شد. نتایج نشان داد شاخص‌های معیشت محلی (با میانگین اهمیت ۸۲/۵ و وزن نهایی ۰/۱۷)، دارایی (با میانگین اهمیت ۷۵/۶۴ و وزن نهایی ۰/۱۶) و هزینه (با میانگین اهمیت ۷۲/۷۱ و وزن نهایی ۰/۱۵) به ترتیب دارای بیش‌ترین میزان اهمیت و شاخص اجتماع محلی (با میانگین اهمیت ۵۹/۳ و وزن نهایی ۰/۱۲) دارای کم‌ترین میزان اهمیت در بعد عینی کیفیت زندگی ساکنان بودند. همچنین براساس یافته‌ها، مؤلفه‌های بعد اقتصادی (با میانگین اهمیت ۷۶/۹۵ و وزن ۰/۳۸) دارای بیش‌ترین اهمیت و مؤلفه‌های بعد اجتماعی (با میانگین اهمیت ۶۱/۴۵ و وزن ۰/۳) دارای کم‌ترین اهمیت بودند.

واژه‌های کلیدی: کیفیت زندگی، اهمیت سنجی، شاخص‌های عینی، شهرستان مرودشت